

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.101/2014/5.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság dr. Némethi Gábor ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felperesnek a Dávid, Stanka, Szikla Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Stanka Gergely ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 29.P.86.433/2013. számon indult és a Fővárosi Törvényszék 45.Pf.637.048/2013/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 200.000 (kettőszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek 2007. szeptember 13-án „Életbiztosítással kombinált lakossági jelzálog kölcsönszerződés” megjelölésű szerződést

kötöttek, amely alapján az alperes 73.722 CHF-nek megfelelő összegű (maximum 10.500.000 Ft) kölcsönt nyújtott a felpereseknek. A szerződés I. pontja a kölcsön céljaként azt rögzítette, hogy finanszírozza a felperesek és a Dunakanyar Takarékszövetkezet között létrejött kölcsönszerződés alapján fennálló 392.335 Ft összegű kölcsön alperes általi kiváltását; célja továbbá, hogy finanszírozza a felpereseket a kölcsönszerződés alapján terhelő 60.000 Ft összegű hitelfolyósítási díj, valamint a földhivatali igazgatási szolgáltatási díj (12.000 Ft/ingatlan) alperes általi meghitelezését.

A szerződés 8. pontja tartalmazta, hogy a folyósítást követően az alperes a kölcsön lényeges adatainak összefoglalása érdekében a felpereseket Értesítő Levélben tájékoztatja, amely többek között a havi törlesztő részlet mértékét és esedékességét is tartalmazza. E pont rögzítette, hogy a peres felek ezt az Értesítő Levelet - mint szerződés kiegészítést - a kölcsönszerződés elválaszthatatlan részének tekintik, amely azzal együtt értelmezendő.

A felperesek módosított keresetükben a perbeli kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérték - többek között - a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § /1/ bekezdés e) pontjára hivatkozással. Álláspontjuk szerint a szerződés nem tesz eleget a törlesztő részlet meghatározására vonatkozó hivatkozott jogszabályi rendelkezésnek.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint az alperes eleget tett a Hpt. 213. § /1/ bekezdés e) pontjában előírt kötelezettségének azáltal, hogy a szerződés megkötését követően a felpereseknek megküldött Értesítő Levélben feltüntette a törlesztő részletek összegét.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította a perbeli kölcsönszerződés érvénytelenségét. A fellebbezés indokaira tekintettel rámutatott, a peres felek között lakossági kölcsönszerződés jött létre. Ez a szerződés nem vitásan egy korábbi lakossági kölcsönszerződésből eredő tartozás rendezését célozta, ez a tény a kölcsön jellegét nem módosítja, arra továbbra is a Hpt. lakossági szerződésekre vonatkozó szabályait kell alkalmazni. E körben arra is utalt a másodfokú bíróság, hogy magán a perbeli szerződésen is a lakossági kölcsönszerződés kifejezés került feltüntetésre.

Erre tekintettel vizsgálta, hogy a szerződés megfelel-e a Hpt. 213. § /1/ bekezdés e) pontjában írtaknak. A másodfokú bíróság szerint nem lett volna akadálya annak, hogy az alperes a szerződéskötéskor meghatározza a törlesztő részletek nagyságát azzal, hogy az a

folyósítás időpontjának függvényében, milyen feltételek fennállása mellett, hogyan változhat meg. Tekintettel arra, hogy a perbeli szerződés nem tartalmazta a törlesztő részletek összegét, azt állapította meg, hogy e szerződés a Hpt. 213. § /1/ bekezdés e) pontja alapján semmis.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a felperes keresetét elutasító ítélet meghozatalát, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Megítélése szerint a másodfokú bíróság tévesen minősítette a perbeli szerződést lakossági kölcsönszerződésnek, ezért a jogerős ítélet a Hpt. 2. számú mellékletének III.5 és 13. pontjaiban található meghatározásokba ütközik. A másodfokú bíróság e mellett tévesen értelmezte a Hpt. 213. § /1/ bekezdés e) pontját is, mivel a felek a szerződésben kifejezetten megállapodtak abban, hogy a hivatkozott jogszabályi kötelezettségét az alperes az Értesítő Levélben teljesíti. Az alperes hivatkozott arra is, hogy a Hpt. hivatkozott rendelkezéséből nem vonható le az a kötelezettség, hogy a tájékoztatást csak a szerződésben lehet megadni, attól elkülönülő okiratban nem. A törlesztő részletek összegszerűségét egyébként sem lehetett volna a szerződéskötéskor meghatározni, mivel a folyósítás pontos napja, értelemszerűen az azon a napon irányadó árfolyam sem volt ismert a szerződés megkötésekor.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /2/ bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt az abban hivatkozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabálysértésekre tekintettel a Kúriának először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a perbeli szerződés - a Hpt. 213. § alkalmazhatósága szempontjából - fogyasztási, lakossági kölcsönszerződésnek minősül-e.

A perbeli szerződést adósként a felperesek mint természetes személyek kötötték, a szerződés - alperes által előre meghatározott elnevezése - „Életbiztosítással kombinált lakossági jelzálog kölcsönszerződés (adósságrendező kölcsön)” volt. A peres felek egyezően adták elő, hogy a kölcsön célja egy korábban más pénzintézettel kötött - tetőtér beépítésére felvett - kölcsönből eredő tartozás megszüntetése volt. A peranyagból az is megállapítható, hogy ez csak töredékét képezte a peres felek között létrejött kölcsönszerződés szerinti összegnek. Egyéb cél sem a kölcsönszerződésből, sem a felek előadásából nem állapítható meg, így az a korábbi kölcsön kiváltásán túlmenően felhasználási célhoz nem kötött, természetes személynek nyújtott kölcsönnek minősül. A

másodfokú bíróság tehát helyesen foglalt állást, amikor a perbeli szerződést lakossági, fogyasztási kölcsönszerződésnek minősítette és ezért irányadónak tekintette a Hpt. 213. §-ának rendelkezéseit.

A felülvizsgálati kérelemre tekintettel a Kúriának abban a kérdésben is állást kellett foglalnia, hogy a perbeli szerződés tartalmazta-e a Hpt. 213 § /1/ bekezdés e) pontja szerint meghatározott törlesztő részleteket. A felek által 2007. szeptember 13-án megkötött szerződés a törlesztő részleteket nem tartalmazta. A szerződés II/8. pontja egyértelmű rendelkezést tartalmazott ugyanakkor arról, hogy a kölcsön folyósítását követően az alperes a „kölcsön lényeges adatainak összefoglalása érdekében” az adósokat Értesítő Levélben tájékoztatja. A szerződés azt is rögzítette, hogy az Értesítő Levélben milyen adatoknak kell szerepelniük. Így többek között abban kellett az adósokat a törlesztő részletek összegéről tájékoztatni. Az elsőfokú eljárás során becsatolt 2007. október 9-i Értesítő Levél alapján megállapítható, hogy a 10.500.000 Ft 2007. szeptember 21-én került folyósításra. Ezen okirat a törlesztő részletek összegét, külön az első, majd az azt követően fizetendő törlesztő részletek összegét tartalmazza azzal a tájékoztatással, hogy ez utóbbi változhat annak függvényében, hogy az adott hónap hány napból áll.

Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy egy szerződés megköthető akként is, hogy a felek nem egy, hanem több dokumentumba foglalják a megállapodásukat. A perbeli esetben azonban nem ez történt. A szerződés megkötésére 2007. szeptember 13-án került sor és a szerződésben vállalt feltételek igazolását követően az alperes a kölcsönt szeptember 21-én folyósította. Az alperes teljesítése is azt igazolja, hogy a felek között meghatározott feltételek teljesítésétől függő szerződés jött létre 2007. szeptember 13-án. Az Értesítő Levélben írtakat a felpereseknek nem kellett külön elfogadniuk, azt nem is írták alá. A perbeli kölcsönszerződés tehát nem tartalmazta a Hpt. 213. § /1/ bekezdés e) pontja szerinti törlesztő részletek számát és összegét, amely hiányt nem tudta pótolni - a kifejtett indokok alapján - az Értesítő Levél sem. A Kúria nem értett egyet az alperessel abban, hogy a szerződéses konstrukció nem tette lehetővé a szerződéskötéskor a törlesztő részletek összegének feltüntetését. A jogszabályi előírás alapján tájékoztatás e körben nem maradhatott volna el, azt a szerződéskötéskor rendelkezésre álló adatok alapján kellett, lehetett volna megadni, esetleg pontosan rögzítve a törlesztő részletszámítás metodikáját, ily módon kiszámíthatóvá téve a törlesztő részletek nagyságát.

A felperesek a Ptk. 239/A. §-a alapján csak a szerződés érvénytelenségének megállapítását kérték. A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal abban, hogy a törlesztő részletek feltüntetésének hiánya a Hpt. 213. § /1/ bekezdés e) pontjában írtakra tekintettel a szerződés egészét és nem annak meghatározott,

behatárolható részét teszi érvénytelenné. Az eljárás bíróságok éppen a Ptk. 239/A. § rendelkezése miatt nem vizsgálhatták, hogy a perbeli szerződés érvénytelenségnek mi a jogkövetkezménye és így azt sem, hogy lehetőség van-e a szerződés érvényessé nyilvánítására.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek, ezért azt a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/ és /5/ bekezdéseire - kötelezte a felperesek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeinek a viselésére.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó-bíró, Dr. Ócsai Beatrix sk. bíró

A kiadmány hitelül:

/Seres Józsefné/
bíróági tisztviselő